

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci v Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Petry Venclové, Ph. D., a soudců JUDr. Aleše Korejtky a Mgr. et Mgr. Jaroslava Vávry ve věci

žalobce: X, narozený dne X,
 t. č. X,
 zastoupený JUDr. Romanem Kouckým, advokátem,
 sídlem generála Svobody 339, 533 51 Pardubice,
proti
žalovanému: **Vězeňská služba České republiky, Věznice Pardubice,**
 sídlem Husova 194, 530 44 Pardubice,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 1. 2025, č. j. VS-236971-18/ČJ-2024-802132-KŘ,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

1. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobci vykonávajícímu trest odnětí svobody ve Věznici Pardubice byl rozhodnutím žalovaného ze dne 22. 1. 2025, č. j. VS-236971-18/ČJ-2024-802132-KŘ, ve spojení s rozhodnutím správního orgánu prvního stupně ze dne 15. 1. 2025, č. j. VS-236971-16/ČJ-2024-802132-KŘ, za porušení povinností a zákazů stanovených § 28 odst. 1, 3 písm. b) zák. č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, v rozhodném znění (dále též „ZVTOS“), uložen podle § 46 odst. 3 písm. g) ZVTOS kázeňský trest celodenní umístění do uzavřeného oddělení na 7 dnů nepodmíněně.
2. Povinnost dodržovat stanovený pořádek (§ 28 odst. 1 ZVTOS) a zákaz konzumovat návykové látky [§ 28 odst. 3 písm. b) ZVTOS] měl žalobce porušit tím, že v přesně nezjištěný den, nejpozději však dne 11. 9. 2024, na přesně nezjištěném místě ve Věznici Pardubice zkonsumoval návykovou látku, což bylo dne 7. 10. 2024 potvrzeno Toxikologickou laboratoří pro Oddělení soudního lékařství a Oddělení klinické biochemie a diagnostiky Nemocnice Pardubického kraje, a. s. Výsledky laboratorního vyšetření č. 909/24 potvrdily pozitivitu žalobce na amfetamin a metamfetamin.
3. Správní orgány uzavřely, že v řízení bylo výsledky laboratorního vyšetření č. 909/24 jednoznačně prokázáno, že žalobce v přesně nezjištěný den, nejpozději však dne 11. 9. 2024, na přesně nezjištěném místě ve Věznici Pardubice zkonsumoval návykovou látku (amfetamin a metamfetamin). Sám žalobce ani nezpochybňoval, že užil amfetamin a metamfetamin, pouze tvrdil, že nejednal zaviněně, neboť se napil ze své plastové lahve na vodu, kterou zanechal v ložnici odsouzených, odešel sportovat na vycházkový dvůr, přičemž v mezidobí si lahev žalobce bez jeho vědomí půjčil odsouzený L. R. a rozpustil si v ní drogy. Dle správních orgánů však došlo k zaviněné konzumaci návykové látky žalobcem, byť z nedbalosti, neboť žalobce byl opakovaně prokazatelně poučen o riziku průniku omamných, psychotropních a návykových látek do věznice, jakož i o tom, že vzhledem k této skutečnosti musí věnovat zvýšenou pozornost riziku kontaminace především potravin a nápojů těmito látkami (což znamená, mimo jiné, že je povinen dbát zvýšené opatrnosti při jakékoliv konzumaci jídel nebo tekutin, nenechávat neuzamčenou osobní skříňku, nevzdalovat se od hrníčku s nápojem apod.), a proto si vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům měl být vědom toho, že návykovou látku konzumuje, a to i přesto, že pil z vlastní lahve, neboť tuto lahev nechal v rozporu s poučením o riziku průniku omamných, psychotropních a návykových látek do věznice bez dozoru na stole u své postele v ložnici, kde je ubytován, přičemž ložnici odsouzených nelze považovat za soukromý prostor, jelikož v ložnicovém systému ubytování odsouzených není možné tyto ložnice uzamykat a má do nich přístup jakýkoliv odsouzený z daného oddílu. Z tohoto důvodu je každý odsouzený povinen dbát zvýšené opatrnosti ve vztahu ke konzumaci nápojů a potravin ve všech prostorách věznice. Žalobce přitom je prokazatelně povinen a schopen mít plnou kontrolu nad svými věcmi, neboť má mít veškeré své věci uložené v přidělené uzamykatelné skřínce. Dle článku 6 odst. 2 Vnitřního řádu pro odsouzené Věznice Pardubice není ukládání osobních věcí na jiných místech než v přidělené skřínce povoleno. Žalobce měl možnost uložit si svou lahev do přidělené skříňky, kterou si měl uzamknout. Pokud tak neučinil, mohl vodu z lahve, které nevěnoval zvýšenou pozornost, vylít a natočit si novou.

4. Pokud jde o kázeňský trest, správní orgány konstatovaly, že žalobce je ve Věznici Pardubice od 7. 4. 2022, je zařazen ve II. prostupné skupině vnitřní diferenciaci. Doposud byl patnáctkrát odměněn a pětkrát kázeňsky trestán. Program zacházení aktuálně neplní z důvodu uložení kázeňského trestu v pravomoci vychovatele za přechovávání nepovoleného předmětu. Pracovně zařazen není a do prací pro věznici se nezapojuje. Účelu výkonu trestu není v jeho případě aktuálně dosahováno. Jeho jednání správní orgány považovaly za velmi závažné, neboť užití návykových látek významným způsobem ohrožuje bezpečnost ve věznici, a to jak bezpečnost zaměstnanců a příslušníků Vězeňské služby, tak samotných odsouzených. Současně je užití návykové látky odsouzeným mimořádnou událostí. Proto bylo přistoupeno k uložení kázeňského trestu ve formě celodenního umístění do uzavřeného oddílu na 7 dnů nepodmíněně.
5. Proti žalovaného ze dne 22. 1. 2025, č. j. VS-236971-18/ČJ-2024-802132-KŘ, podal žalobce žalobu, v níž nezpochybňoval, že požil návykovou látku (amfetamin a metamfetamin), zdůrazňoval však, že nejednal zaviněně, neboť „neměl vůbec tušení a ani se nemohl s ohledem na okolnosti domnívat, že si jiný odsouzený rozmíchá v jeho lahvi omamnou a psychotropní látku“. V této souvislosti žalobce poukázal na rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 23. 6. 2022, č. j. 51 A 92/2021-118, v jehož odůvodnění, mimo jiné, Krajský soud v Praze zdůraznil, že „ke vzniku odpovědnosti za nevědomou nedbalost nestačí pouze to, že bylo prokázáno porušení určité zákonné povinnosti (zde zákazu konzumace návykových látek), ale zároveň je třeba přinejmenším prokázat, že porušitel vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům měl a mohl vědět, že se vůbec nějakého porušení dopouští – např. že konzumuje návykovou látku“. Dle žalobce však správní orgány v jeho věci výše citované závěry správního soudu nerespektovaly (zavinění žalobce „presumovaly“) a dle názoru žalobce postupovaly nepředvídatelně. Jejich požadavky na kontrolu osobních věcí ze strany odsouzených jsou navíc „nerealistické“, resp. „absurdní“. Pochybení správních orgánů pak vyústila v uložení kázeňského trestu ve formě celodenního umístění do uzavřeného oddělení na 7 dnů nepodmíněně, a proto je třeba je hodnotit jako závažná. Ze všech výše uvedených důvodů by dle žalobce mělo být žalobou napadené rozhodnutí zrušeno.
6. Žalovaný ve vyjádření k žalobě [jež není třeba podrobně rekapitulovat, neboť jeho obsah účastníci znají, nadto v řízení byl žalovaný úspěšný, přičemž v odůvodnění rozsudku je třeba vypořádat základní námitky toho účastníka, kterému soud za pravdu nedal; ostatně rozhodnutí soudu je primárně reakcí na žalobní námitky,¹ teprve až v druhé řadě - a pouze tehdy, je-li to pro vyjasnění stěžejních otázek nezbytné - případně může reagovat i na vyjádření k žalobě (srov. shodně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 6. 2021, č. j. 10 Afs 405/2020 – 41, bod 9)] setrval na závěrech obsažených v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, které je dle jeho názoru věcně správné a zákonné, a navrhl, aby soud žalobu zamítl. K osobě žalobce žalovaný doplnil, že se jedná o odsouzeného, který má 11 záznamů v rejstříku trestů a ve výkonu trestu odnětí svobody je aktuálně podruhé. Jedná se tedy o odsouzeného, který se dobře orientuje ve vězeňském prostředí, neboť ve

¹ Jak mnohokrát uvedl Nejvyšší správní soud (viz např. rozsudky ze dne 15. 1. 2021, č. j. 7 Ads 435/2019 – 34, bod 10, ze dne 28. 11. 2019, č. j. 7 As 71/2018 – 31, bod 34, ze dne 31. 10. 2019, č. j. 7 As 303/2019 – 49, bod 15, ze dne 29. 3. 2016, č. j. 5 As 74/2015 – 56, ze dne 25. 11. 2015, č. j. 2 Afs 174/2015 – 45), „je to žalobce, kdo určuje rozsah a meze přezkumu napadeného rozhodnutí v podobě žalobních bodů“ a „správní soud je tak povinen vypořádat se pouze s žalobní argumentací“.

výkonu trestu strávil téměř 10 let. Odsouzen byl mimo jiné i za trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání (§ 337 zák. č. 40/2009 Sb., trestní zákoník), kterého se dopustil tím, že si dne 6. 4. 2020 ve Věznici Stráž pod Ralskem bez povolení či jakéhokoliv souhlasu oprávněných osob opatřil a vědomě přechovával v oblasti svého konečnicku tzv. chytré hodinky s možností vložení SIM karty, která nebyla přiložena, včetně připojovacího USB kabelu, které se takto snažil pronést při návratu ze střeženého pracoviště PSHČ obj. č. 20 - Česká pošta, s. p., přes detekční rám v prohlídkové místnosti do dalších vnitřních prostor věznice. V době výkonu trestu ve Věznici Pardubice byl žalobce 4 x kázeňsky trestán. Dne 24. 7. 2024 mu byl uložen kázeňský trest umístění do uzavřeného oddílu na 5 dnů (s výjimkou doby stanovené k plnění určených úkolů programu zacházení) nepodmíněně za porušení § 28 odst. 1 ZVTOS, neboť dne 27. 6. 2024 v 15.15 hodin na vycházkovém dvoře ubytovny „E“ sebral blíže neurčený předmět ze země pod oknem ubytovny E1L a tento si vložil do kapsy kraťasů. Na výzvu inspektora prap. J. N., aby předmět, který má v kapse kraťasů vydal, reagoval žalobce takto: „*Nic tam nemám, co vám je.*“ Na opakovanou výzvu prap. J. N., aby předmět vydal, jinak mu bude provedena důkladná osobní prohlídka, reagoval žalobce tak, že se nečekaně rozeběhl k oknům ubytovny E1L a tento předmět kapsou vydlabanou v obezdívce okna vedle sítě upevněné před oknem cely č. 103 ubytovny E1L rychle prohodil či předal do cely č. 103 ubytovny E1L. Dne 3. 10. 2024 byl žalobci uložen kázeňský trest umístění do uzavřeného oddílu na 5 dnů (s výjimkou doby stanovené k plnění určených úkolů programu zacházení) nepodmíněně za porušení § 28 odst. 3 písm. b) ZVTOS, jelikož dne 3. 7. 2024 ve 12.15 hodin při navádění ze střeženého pracoviště Šicí dílny Věznice Pardubice na Zdravotní středisko Věznice Pardubice přenášel z pracoviště ocelové nůžky zn. Darren s ostrou špičkou o délce 13 cm. Dne 15. 1. 2025 byl žalobci uložen kázeňský trest, jehož uložení žalobce zpochybňuje nyní projednávanou žalobou, a dne 17. 2. 2025 byl žalobci uložen kázeňský trest celodenní umístění do uzavřeného oddílu na 10 dnů nepodmíněně za porušení § 28 odst. 3 písm. b) ZVTOS, jelikož v přesně nezjištěný den na přesně nezjištěném místě ve Věznici Pardubice zkonzumoval návykovou látku, což bylo potvrzeno Toxikologickou laboratoří soudního lékařství Oddělení klinické biochemie a diagnostiky Nemocnice Pardubického kraje, a. s., dne 5. 2. 2025. Výsledky laboratorního vyšetření č. 3/25 potvrdily pozitivitu žalobce na amfetamin a metamfetamin v jeho moči. Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem lze dle žalovaného konstatovat, že žalobce není schopen korigovat své chování ani v kontrolovaném prostředí výkonu trestu odnětí svobody. Ve výkonu trestu páchá jak kázeňské přestupky, tak i trestné činy. Prokazatelně ve výkonu trestu konzumuje návykové látky, k čemuž se i v rámci kázeňského řízení přiznal (žalobce dle žalovaného do záznamu o kázeňském přestupku uvedl: „*Ano, je pravda, že jsem požil návykovou látku, je mi to velice líto, už se to nebude opakovat.*“). Z hodnocení žalobce odbornými zaměstnanci pak vyplývá, že se jedná o odsouzeného, který při jednání využívá manipulace, v kolektivu odsouzených se snaží mít výsadní postavení. Jeho jednání je ryze účelové a jeho cílem je uspokojení vlastních potřeb neoprávněným způsobem. Vzhledem k opakovanému porušování stanovených pravidel a k neplnění povinností lze dle žalovaného tvrzení žalobce považovat za nedůvěryhodná a je možno usuzovat na to, že se jimi v rámci kázeňského řízení pouze snažil vyhnout potrestání.

II.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

7. Soud přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále též „s. ř. s.“) žalobou napadené rozhodnutí [přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.)] a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
8. Předně soud připomíná, že řízení před správními soudy je ovládáno přísnou dispoziční zásadou, která se projevuje mimo jiné tím, že je soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu oprávněn přezkoumávat napadené výroky správního rozhodnutí jen v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.). Přezkoumá-li soud žalobou napadené rozhodnutí nad rámec žalobních bodů, překročí rámec přezkumné činnosti vymezený v § 75 odst. 2 s. ř. s., přičemž Nejvyšší správní soud již v minulosti vyslovil, že „jinou vadou řízení před soudem“ s vlivem na zákonnost rozhodnutí o věci samé je, pokud krajský soud přezkoumá a poté zruší žalobou napadené správní rozhodnutí z důvodu, který nebyl žalobcem uplatněn jako žalobní bod. Takový postup krajského soudu je nejen popřením dispoziční zásady, kterou je ovládáno správní soudnictví, ale znamená i zásah do principu rovnosti účastníků řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2008, č. j. 7 Afs 216/2006-63, z novějších rozhodnutí např. rozsudek ze dne 5. 3. 2015, č. j. 6 Afs 3/2015 – 29, ze dne 12. 3. 2020, č. j. 7 Azs 426/2019 – 38, bod 10, či ze dne 4. 4. 2024, č. j. 5 Afs 20/2023 – 31, bod 34).
9. Od žalobce, který vymezuje hranice soudního přezkumu, se tedy oprávněně žádá procesní zodpovědnost. Soud za něj nesmí nahrazovat jeho projev vůle a vyhledávat na jeho místě vady napadeného správního rozhodnutí. Takovým postupem by soud přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci žalobcova advokáta (viz rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 – 78). V odůvodnění rozsudku rozšířeného senátu ze dne 20. 7. 2018, č. j. 3 Azs 66/2017 – 31, č. 3733/2018 Sb. NSS, Nejvyšší správní soud uvedl, že ve lhůtě pro podání žaloby musí uplatnit žalobce alespoň jeden žalobní bod, aby jeho žaloba byla projednatelná, jinak má být odmítnuta podle § 37 odst. 5 s. ř. s. O další žalobní body lze podanou žalobu rozšířit jen ve lhůtě pro její podání (§ 71 odst. 2 s. ř. s.). K žalobním bodům uplatněným po uplynutí lhůty pro podání žaloby soud nesmí přihlédnout. Takto upravená koncentrace řízení není samoúčelná. Jejím smyslem je postavit najisto rozsah důvodů, na jejichž základě bude soud přezkoumávat napadené rozhodnutí, čímž má být zajištěna patřičná míra právní jistoty účastníků řízení a rychlosti řízení. Současně platí, že prostřednictvím následného „doplňování“ žaloby nelze „do věci přinášet nic zásadně nového ve smyslu dalších důvodů pro zrušení napadeného rozhodnutí. V opačném případě by totiž byl naopak na místě závěr, že se jedná o rozšíření o další žalobní bod“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 4. 2013, č. j. 7 As 10/2013-30). I kdyby žalobce tvrdil, že v žalobě uplatnil námitky jen v obecné rovině a doplňujícími podáními je jen rozvedl a konkretizoval, musel by toto doplnění učinit ve zmíněné zákonné lhůtě (§ 71 odst. 2 s. ř. s.). Jak totiž výstižně v minulosti konstatoval desátý senát Nejvyššího správního soudu, „uplatnění obecné žalobní námitky není otevřením bezedné nádoby možných pochybení správního orgánu, ze kterých žalobce může libovolně vytahovat další a další konkrétní námitky až do rozhodnutí soudu, ale pouze zastřešující typovou kvalifikací konkrétních námitek, které nicméně žalobce musí uplatnit ve lhůtě pro podání žaloby“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2017, č. j. 10 Afs 100/2017-91, bod 21).

10. Pokud jde o náležitosti žalobních bodů, Nejvyšší správní soud setrvale judikuje, že § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. žalobci ukládá povinnost uvést v žalobě konkrétní (tj. ve vztahu k žalobci a k projednávané věci individualizovaná) skutková tvrzení doprovázená (v témže smyslu) konkrétní právní argumentací, z nichž plyne, z jakých důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné (srov. k tomu obdobné závěry vyslovené ve výše zmíněném rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2004, č. j. 4 Azs 149/2004-52, zveřejněném pod číslem 488/2005 Sb. NSS; z klasické starší judikatury viz např. usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 19. 1. 1993, č. j. 6 A 85/92-5). Nepostačí proto, vytyká-li žaloba obecně, že zákon byl porušen, a obecně odkazuje k zákonným ustanovením, nebo vytyká-li vadnost řízení, aniž by zároveň poukazovala na konkrétní skutečnosti, z nichž je takové tvrzení dovozováno. Žalobce je povinen v žalobě vylíčit, jakých nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit pouze s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 - 57, publikovaný pod č. 835/2006 Sb. NSS, a rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2005, č. j. 8 Azs 52/2005 - 56, a ze dne 22. 4. 2004, č. j. 6 Azs 22/2004 - 42).
11. Konkretizace faktů dostatečně substancovanými žalobními body je důležitá nejen z hlediska soudu, tj. pro stanovení programu sporu a vytyčení mezí, v nichž se soud může v souladu s dispoziční zásadou pohybovat, ale má význam i pro žalovaného. Stěžejní procesní zásadou je rovnost účastníků před soudem vyjadřovaná někdy jako rovnost zbraní. Každá procesní strana by měla mít přiměřenou možnost uplatnit své argumenty za podmínek, které ji citelně neznevýhodňují v porovnání s protistranou. Provedením této zásady je potom též požadavek náležité substanciace přednesů stran. Jedině tím, že strana svůj přednes dostatečně konkretizuje, umožní druhé straně k tomuto přednesu učinit vyjádření. Pokud je tvrzení jedné procesní strany jen povšechné a nekonkrétní, neví druhá strana, k čemu se má vlastně vyjádřit; tím se přirozeně snižuje i její možnost náležité procesní obrany (viz tamtéž). Z tohoto důvodu obsah a kvalita žaloby v podstatě předurčuje obsah rozhodnutí soudu (k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 Afs 104/2004 - 54, popř. rozsudek téhož soudu ze dne 18. 7. 2013, č. j. 9 Afs 35/2012 - 42). Není totiž úkolem soudů ve správním soudnictví, aby nahrazovaly činnost žalobce při formulaci žalobních námitek a samy je dotvářely [již vůbec pak správním soudům nepřísluší vyhledávat vady správního rozhodnutí, aniž by tyto byly výslovně namítány (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2015, č. j. 2 Azs 101/2015 - 32, či rozsudek téhož soudu ze dne 19. 11. 2015, č. j. 2 As 218/2015 - 6)]. Tímto postupem by byla ostatně popřena rovnost stran v řízení před soudem a žalovanému správnímu orgánu by byla odňata možnost efektivně hájit své rozhodnutí. Nejvyšší správní soud např. v odůvodnění rozsudku ze dne 27. 2. 2015, č. j. 6 Ads 5/2015 - 20, konstatoval, že „soud ... v žádném případě není povinen žalobní body domýšlet, fantazijně o nich spekulovat, resp. konstruovat namísto žalobce všechny možné zásahy do jeho veřejných subjektivních práv, jinak by porušil dispoziční zásadu, podle níž má žalobce ve svých rukou určit, proti čemu a proč žalobu podává, a tím i závazně vymezit rozsah, v němž se má soud věcí zabývat“. Jestliže tedy žalobce v žalobě vytkne napadenému správnímu rozhodnutí vady jen v obecné rovině, aniž

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

by poukázal na zcela konkrétní skutečnosti, v nichž spatřuje pochybení, či uplatní námitku stručnou, je zcela dostatečné, pokud se k takto obecným námitkám vyjádří krajský soud jen v obecné rovině a postačí též zpravidla jen stručně pojaté odůvodnění soudu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2013, č. j. 2 Afs 77/2012 – 21).

12. Soud tedy shrnuje, že míra podrobnosti odezvy správního soudu je závislá na tom, jak detailně své námitky žalobce v žalobě formuluje. Omezí-li se žalobce na pouhá obecná konstatování, nemůže na ně správní soud reagovat jinak než srovnatelně obecně (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 9. 2018, č. j. 8 Afs 170/2018 – 36, bod 20). Správní orgány celkem na 7 stranách podrobně odůvodnily své závěry, přičemž proti zevrubné a promyšlené argumentaci správních orgánů žalobce v žalobě postavil v podstatě totožné námitky, jaké uplatnil v kázeňském řízení, aniž by předložil konkrétní relevantní konkurující argumentaci zpochybňující správnost závěrů žalovaného [za žalobní (či kasační) námitku nelze i dle Nejvyššího správního soudu „*rozhodně považovat pouhé negace pečlivě odůvodněných závěrů*“ správních orgánů (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 2. 2019, č. j. 5 Afs 126/2017 - 43, bod 50)]. Vzhledem k tomu, že žaloba neobsahuje dostatečně konkrétní názorovou oponenturu vedoucí ke zpochybnění závěrů správních orgánů, nebude soud hledat způsob pro alternativní a originální vyjádření závěrů, které již přesvědčivě vyslovily správní orgány (podobně srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2014, č. j. 6 As 54/2013 – 128, popř. rozsudek téhož soudu ze dne 4. 3. 2015, č. j. 6 As 72/2014 – 88), odkazuje na jejich odůvodnění (není smyslem soudního přezkumu stále dokola podrobně opakovat již jednou správně vyřčené) a k věci dodává, že Nejvyšší soud již v odůvodnění usnesení ze dne 23. 9. 2015, sp. zn. 3 Tdo 1070/2015, konstatoval, že uložení kázeňského trestu, který spočívá v celodenním umístění odsouzeného do uzavřeného oddělení věznice na vymezenou dobu, nelze považovat za trestní sankci ve smyslu čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Dle důvodové zprávy k ZVTOS „*smyslem ukládání kázeňských trestů není další potrestání odsouzeného, ale především udržení pořádku a klidu ve věznici a motivace odsouzeného k pozitivnímu chování*“. Obdobně Ústavní soud v usnesení ze dne 21. 10. 2008, sp. zn. I. ÚS 1785/08, uvedl, že „*kázeňské přestupky vězňů i ukládané tresty dosahují nižší intenzity než trestní sankce a jejich cílem je zajistit běžný pořádek a kázeň ve věznicích. Jednou z jejich hlavních funkcí je (negativní) motivace k plnění povinností stanovených právními předpisy a vnitřními řády, a to osobám, které byly již k omezení osobní svobody pravomocně odsouzeny řádným soudem*“. Nelze proto klást stejné požadavky na řízení a z něho vzešlý rozsudek trestního soudu odsuzující pachatele trestného činu a na řízení a z něho vzešlé rozhodnutí správního orgánu, kterým se odsouzenému ukládá kázeňský trest umístění do uzavřeného oddělení na 7 dnů. Ostatně Ústavní soud v řadě svých rozhodnutí konstatoval, že kvalita procesu (a výstupů z tohoto procesu, tj. rozhodnutí) musí odpovídat právům a povinnostem, o kterých se jedná, tedy tomu, co je v daném případě „*ve hře*“. Přehnané (přemrštěné) požadavky na činnost správních orgánů jsou výrazem přepjatého formalismu a ohrožují funkčnost správy na příslušném úseku (srov. – mutatis mutandis – nálezy Ústavního soudu ze dne 27. 5. 2013, sp. zn. III. ÚS 1669/11). I zdejší soud v minulosti opakovaně rozhodl, že pro řádný výkon vězeňství a chod samotné věznice je nezbytné, aby kázeňský trest byl uložen rychle a byl vůči ostatním odsouzeným jasným signálem, že v průběhu výkonu trestu odnětí svobody musí být ve věznicích pořádek a kázeň. S ohledem na atypické okolnosti, za nichž k ukládání kázeňských trestů dochází, jakož

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

i s přihlédnutím ke lhůtám, ve kterých jsou správní orgány povinny rozhodnout (viz např. § 52 ZVTOS), nelze na rozhodnutí o kázeňském přestupku odsouzeného klást stejné nároky jako na rozhodnutí vydávaná jinými správními orgány nebo soudy (srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 21. 10. 2008, sp. zn. I. ÚS 1785/08).

13. V daném případě jsou v (prvostupňovém) rozhodnutí o uložení kázeňského trestu obsaženy údaje identifikující nezaměnitelně rozhodující orgán i odsouzeného, dále rozhodnutí obsahuje dostatečně konkrétní popis skutku, závěr o porušení konkrétní právní normy a poučení o opravném prostředku, datum a podpis. V odůvodnění rozhodnutí jsou uvedeny důvody výroku, podklady pro jeho vydání, jakož i úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při určování druhu a výměry sankce. Z odůvodnění rozhodnutí je též patrné, jak se správní orgán vypořádal s obhajobou žalobce. Rovněž v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí o stížnosti (které tvoří společně s rozhodnutím správního orgánu prvního stupně materiálně jeden celek) jsou zmíněny podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se žalovaný řídil při jejich hodnocení a při aplikaci právních předpisů, v odůvodnění jsou též srozumitelně popsány veškeré důvody výroku rozhodnutí a jsou v něm též vypořádány všechny základní námitky žalobce. Správní orgány zjistily stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který byl nezbytný pro soulad jejich rozhodnutí s obecně závaznými právními předpisy. Žalobou napadené rozhodnutí tak není nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů (nedostatkem důvodů nelze rozumět případné dílčí nedostatky odůvodnění rozhodnutí) nebo pro nesrozumitelnost a ani netrpí jinou vadou, která by opodstatňovala postup dle § 76 s. ř. s. Vzhledem k výše uvedenému nebylo nezbytné dokazování, jakkoliv doplňovat. Samotným správním spisem se pak v řízení před správním soudem dokazování neprovádí, byť z jeho obsahu správní soudy vycházejí a důkazní prostředky (důkazy) v něm obsažené hodnotí. Např. v odůvodnění rozsudku ze dne 12. 11. 2015, č. j. 7 As 238/2015 – 31, Nejvyšší správní soud uvedl: *„Dokazování nicméně není potřeba provádět obsahem správního spisu, neboť ten je obrazem a výsledkem správního řízení, dokládá skutkový a právní stav, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afš 8/2008 – 117, č. 2383/2011 Sb. NSS).“*
14. Dále soud připomíná, že kázeňským přestupkem je zaviněné porušení zákonem stanovené nebo na jeho základě uložené povinnosti, pořádku nebo kázně během výkonu trestu (§ 46 odst. 1 ZVTOS). Kázeňský trest lze uložit, jen jsou-li náležitě objasněny okolnosti kázeňského přestupku a prokázána vina odsouzeného. Před uložení kázeňského trestu musí být odsouzenému umožněno, aby se vyjádřil ke skutečnostem, které se mu kladou za vinu, a důkazům o nich. Může uvádět okolnosti, které jeho vinu vyvracejí nebo zmírňují a na podporu tvrzení navrhopat provedení dalších důkazů sloužících k jeho obhajobě (§ 47 odst. 1 ZVTOS). Odsouzený je ve výkonu trestu povinen dodržovat stanovený pořádek a kázeň [§ 28 odst. 1 ZVTOS; povinnost dodržovat stanovený pořádek a kázeň je všeobecnou povinností odsouzených, jejímž obsahem je podrobení se všem pravidlům (omezením, příkazům, zákazům apod.), která jsou pro výkon trestu odnětí svobody stanovena ZVOTS, popř. dalšími právními předpisy upravujícími výkon trestu odnětí svobody]. Odsouzeným je zakázáno vyrábět, přechovávat a konzumovat alkoholické nápoje a jiné návykové látky [§ 28 odst. 3 písm. b) ZVTOS]. Povinností odsouzeného je podrobit se vyšetření ke zjištění, zda užil návykovou látku, a v

případě, že se prokáže přítomnost návykové látky, uhradit náklady na toto vyšetření [§ 28 odst. 2 písm. n) ZVTOS].

15. Zákon o výkonu trestu nestanoví, o jakou formu zavinění se v případě kázeňského přestupku jedná. Pouze obecně zakotvuje požadavek zavinění porušení povinnosti, pořádku či kázně. Vzhledem k povaze kázeňského přestupku se dle judikatury Nejvyššího správního soudu nabízí analogické použití právních předpisů upravujících podmínky odpovědnosti za přestupek (srov. rozsudky ze dne 22. 2. 2017, č. j. 6 As 303/2016 - 37, a ze dne 5. 12. 2014, č. j. 2 As 101/2014 - 26). Takovému postupu nasvědčuje i § 55 odst. 1 ZVTOS, podle něhož se uložením kázeňského trestu vyřizují též jednání, která mají znaky přestupků, pokud byly spáchány během výkonu trestu. V souladu s § 15 odst. 1 zák. č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, v rozhodném znění (dále též „zákon o odpovědnosti za přestupky“), k odpovědnosti fyzické osoby za přestupek se vyžaduje zavinění, přičemž postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění. V případě porušení zákazu konzumovat návykové látky zákon o výkonu trestu úmyslné zavinění nevyžaduje, postačí tedy zavinění z nedbalosti (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2019, č. j. 9 As 338/2018 - 50, bod 13). Přestupek je spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel a) věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí, nebo b) nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl (§ 15 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky).
16. Z § 47 odst. 1 ZVTOS vyplývá požadavek na náležité objasnění okolností kázeňského přestupku a prokázání viny odsouzeného. Nutnost prokázání viny odsouzeného jako podmínky pro uložení kázeňského trestu stanoví rovněž § 58 vyhlášky č. 345/1999 Sb., kterou se vydává řád výkonu trestu odnětí svobody, ve znění pozdějších předpisů, a která obsahuje podrobnosti projednávání kázeňského přestupku. Odpovědnost za náležité objasnění okolností kázeňského přestupku a prokázání viny odsouzeného přitom nese správní orgán, který o uložení kázeňského trestu rozhoduje. Na samotné řízení o kázeňském trestu se dle § 76 odst. 1 zákona o výkonu trestu nevztahuje zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též „správní řád“). Jelikož však zákon o výkonu trestu neobsahuje úpravu odpovídající základním zásadám činnosti správních orgánů, uplatní se dle § 177 odst. 1 správního řádu i v tomto řízení § 2 až 8 správního řádu. Dle § 3 správního řádu je povinností správního orgánu postupovat tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Správní orgán ukládající kázeňský trest tedy nese odpovědnost za řádné soustředění podkladů pro rozhodnutí a případně i odpovědnost za nesplnění této povinnosti (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2007, č. j. 4 Azs 44/2007 - 124, ze dne 24. 6. 2013, č. j. 5 As 160/2012 - 44, ze dne 7. 4. 2011, č. j. 5 As 7/2011 - 48, publ. pod č. 2412/2011 Sb. NSS, ze dne 19. 6. 2014, č. j. 2 As 52/2013 - 69, ze dne 19. 6. 2014, č. j. 2 As 52/2013 - 69).
17. Okolnosti kázeňského přestupku byly náležitě objasněny a byla spolehlivě prokázána vina žalobce, když správní orgány opatřily takovou sadu důkazů, která po provedeném zhodnocení s ohledem na povahu věci sama o sobě s dostatečnou přesvědčivostí vede k závěru, že se žalobce příslušného kázeňského přestupku dopustil
- Shodu s prvopisem potvrzuje X.

(nebyly zde tedy žádné rozumné a podstatné pochybnosti, které by měly správní orgány vést k uplatnění zásady *in dubio pro reo*). Žalobce je spolehlivě usvědčován výsledky orientačního testu na přítomnost omamných a psychotropních látek v moči ze dne 11. 9. 2024. Správnost výsledku orientačního testu byla následně potvrzena Toxikologickou laboratoří pro Oddělení soudního lékařství a Oddělení klinické biochemie a diagnostiky Nemocnice Pardubického kraje, a. s., dne 7. 10. 2024 (výsledky laboratorního vyšetření č. 909/24 potvrdily pozitivitu žalobce na amfetamin a metamfetamin). Ostatně sám žalobce nezpochybňoval, že návykovou látku zkonsumoval. Správní orgány též dostatečně prokázaly a vysvětlily, že žalobce jednal v nevědomé nedbalosti, což v případě porušení zákazu konzumovat návykové látky postačuje (srov. již zmíněný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2019, č. j. 9 As 338/2018–50). Mezi účastníky řízení není sporné, že žalobce byl poučen o pronikání zakázaných látek do věznice a dále o povinnostech být při konzumaci pokrmů a nápojů zvláště opatrný a věnovat konzumaci zvýšenou pozornost právě s ohledem na riziko možné kontaminace jídla a nápojů zakázanou látkou. V poučení o omamných psychotropních látkách, jež žalobce stvrdil podpisem, byl dokonce výslovně upozorněn na to, aby si nenechával osobní skříňku neuzamčenou a nevzdaloval se od hrníčku s nápojem. Navzdory poučení se žalobce napil z lahve (žalobce nejprve - např. v podání založeném na listu číslo 4 správního spisu - tvrdil, že se jednalo o kelímek, později hovořil již o plastové lahvi) odložené v ložnici odsouzených na stole (viz vyjádření žalobce založené na listu číslo 4 správního spisu a listu číslo 57 soudního spisu), ačkoli ji předtím sám nevyndal z vlastní skříňky, ponechal lahev bez dohledu v ložnici odsouzených, kterou nelze považovat za soukromý prostor, neboť v ložnicovém systému ubytování odsouzených, kde byl ubytován i žalobce, není možné tyto ložnice uzamykat a má do nich přístup jakýkoliv odsouzený z daného oddílu, a nemohl si tak být jist, že nápoj nebyl kontaminován zakázanou látkou, zvláště když je i soudu z úřední činnosti známo, že námitka absence zavinění v důsledku kontaminace požitého nápoje zakázanou látkou spoluvězněm je již drahnou dobu populární a pravidelně se vyskytující námitkou odsouzených uplatňovanou v řízeních o kázeňských přestupcích spočívajících v porušení zákazu konzumovat alkoholické nápoje a jiné návykové látky (viz např. rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 7. 2018, č. j. 22 A 142/2017 - 39, rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 10. 9. 2024, č. j. 57 A 16/2024–49, rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 8. 9. 2025, č. j. 18 A 34/2025 – 130, rozsudky Krajského soudu v Praze ze dne 23. 6. 2022, č. j. 51 A 92/2021– 118, a ze dne 19. 8. 2022, č. j. 43 A 2/2022– 59, či rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2019, č. j. 9 As 338/2018 – 50, a ze dne 17. 4. 2019, č. j. 9 As 338/2018 – 50).

18. Žalobce přitom prokazatelně byl schopen mít plnou kontrolu nad svými věcmi, neboť má mít veškeré své věci uložené v přidělené uzamykatelné skříňce. Dle článku 6 odst. 2 Vnitřního řádu pro odsouzené Věznice Pardubice, s nímž byl žalobce seznámen a který je pro žalobce závazný (§ 6 odst. 2, § 14, § 28 odst. 1 ZVTOS), není ukládání osobních věcí na jiných místech než v přidělené skříňce povoleno. Žalobce měl možnost uložit si svou lahev do přidělené skříňky, kterou si měl uzamknout. Pokud tak neučinil, mohl vodu z lahve, které nevěnoval žádnou pozornost (neboť byl „na vycházkovém dvoře sportovat“, a proto nemohl vyloučit, že je kontaminována zakázanou látkou), vylít a natočit si novou vodu (tyto požadavky přitom nelze rozhodně považovat za „nerealistické“ či „absurdní“, jak namítal žalobce v žalobě, jde o požadavky plynoucí z norem chování závazných pro

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

žalobce, které lze při vynaložení minimálního úsilí snadno dodržet). Nic z toho však žalobce neučinil, a proto nelze než uzavřít, že jednal nedbale. Lze tedy souhlasit se správními orgány, že žalobce nezachoval potřebnou míru opatrnosti, která by odpovídala poučení, jehož se mu dříve dostalo. Žalobce si tak mohl a měl být vědom negativního následku, zvláště když jeho lahev nebyla uložena v uzamčené skřínce a měli k ní přístup ostatní odsouzení. Existovalo totiž reálné riziko kontaminace nápoje zakázanou látkou, kterého si žalobce vzhledem k dřívějšímu poučení mohl a měl být vědom. Ke stejnému závěru ostatně dospěl ve skutkově a právně obdobném případě i Nejvyšší správní soud (viz bod 17 odůvodnění rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 2. 2025, č. j. 6 As 236/2024 – 28), jehož závěry akceptoval i Ústavní soud (srov. usnesení ze dne 23. 4. 2025, sp. zn. IV. ÚS 1033/25, bod), který dodal, že za situace, „*kdy jsou odsouzení varováni a nabádáni k obezřetnosti a upozorňováni na rizika konzumace potravin, jejichž obsah nemohou znát, nemá pít z hrnku být bezmyšlenkovitým automatismem a nelze je k němu přirovnávat*“. Zaviněním žalobce se tedy správní orgány zabývaly a jejich závěry nijak nekolidují s judikaturou Nejvyššího správního soudu, který je, na rozdíl od soudů krajských, finálním vnitrostátním interpretem správního práva. Žalobou napadené rozhodnutí tak nejen není nezákonné, ale ani překvapivé (nepředvídatelné).

19. Pouze pro úplnost a nad rámec nutného odůvodnění (neboť žalobce v žalobě v tomto směru neuplatnil žádné konkrétní žalobní námitky) soud uvádí, že volba druhu a výše trestu uloženého za kázeňský přestupek je věcí uvážení správního orgánu. Žalobci byl uložen trest umístění do uzavřeného oddílu v délce 7 dnů nepodmíněně, přičemž zákonná výměra tohoto druhu trestu je stanovena až na dvacet dnů [§ 46 odst. 3 písm. g) ZVTOS]. Trest tak v žádném případě nelze hodnotit jako nepřiměřený, naopak, jak ostatně konstatoval i správní orgán prvního stupně v odůvodnění svého rozhodnutí, se jedná o trest mírnější, než který je obvykle za obdobné kázeňské přestupky ukládán.

III.

20. Soud tedy uzavírá, že v řízení, z něhož vzešlo žalobou napadené rozhodnutí, bylo prokázáno, že skutek, v němž je spatřován kázeňský přestupek, se stal a že jej spáchal žalobce a že tento skutek (užití návykové látky ve výkonu trestu odnětí svobody) je kázeňským přestupkem. Uložený kázeňský trest je úměrný závažnosti spáchaného přestupku a je v souladu s účelem výkonu trestu. Kázeňský trest celodenní umístění do uzavřeného oddílu na 7 dnů nepodmíněně uložila osoba, která k tomu měla kázeňskou pravomoc (opak žalobce ani netvrdil). Před vydáním rozhodnutí o uložení kázeňského trestu byl žalobce seznámen se všemi skutečnostmi, které se mu kladou za vinu, jakož i s důkazy o nich, a byl vyzván, aby se v souladu s § 47 odst. 1 ZVTOS k nim vyjádřil. Základní žalobní námitky tedy nebyly důvodné, a proto soud žalobu v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl (výrok I).
21. Žalobce nebyl v řízení úspěšný, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s. a contrario). Žalovanému žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly (vyhláška č. 254/2015 Sb. se v řízení před správními soudy neuplatní – k tomu viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2015, č. j. 6 As 135/2015 – 79, publikovaný pod č. 3344/2016 Sb. NSS), a proto soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II).

Poučení:

Rozsudek, který byl doručen účastníkům, je v právní moci.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost (mimořádný opravný prostředek) ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Pardubicích dne 14. ledna 2026

JUDr. Petra Venclová, Ph. D. v. r.
předsedkyně senátu